

میزان و علل حاملگی‌های ناخواسته در ۵۰۰ زن باردار مراجعه کننده به بیمارستانهای شهر زنجان طی سال ۱۳۷۹

دکتر سید علینقی کاظمی *، دکتر علی کوشا*، دکتر پروین تدین **، دکتر نورالدین موسوی نسب ***

خلاصه:

سابقه و هدف: حاملگی‌های ناخواسته یکی از علل بزرگ افزایش جمعیت کنونی جهان است و این پدیده اثرات بسیار بدی بر روی مادر، خانواده و اجتماع دارد. شیوع حاملگی‌های ناخواسته در کشورهای مختلف متفاوت است. از آنجایی که میزان حاملگی‌های ناخواسته بعنوان یک شاخص سلامتی مورد استفاده قرار می‌گیرد. بنابراین، پژوهش کنونی با هدف تعیین میزان شیوع و علل حاملگی‌های ناخواسته در شهر زنجان انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: به منظور انجام این پژوهش توصیفی (مقطعی) ۵۰۰ مادر حامله در ۲ بیمارستان زنان و زایمان شهر از طریق سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. پرسش نامه مبتنی بر هدف تهیه و از طریق مصاحبه حضوری تکمیل شد. میزان حاملگی ناخواسته بر اساس حاملگی در حین استفاده از روشهای پیش‌گیری از بارداری (حاملگی ناخواسته حقیقی) و حاملگی بدون استفاده از روشهای پیش‌گیری از بارداری (حاملگی ناخواسته کاذب) تعیین گردید و ارتباط برخی از متغیرها نظیر سن، سواد، سن ازدواج، مدت ازدواج، تعداد فرزندان و محل سکونت و... با بارداری ناخواسته از طریق آزمونهای آماری مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته‌ها: شیوع حاملگی ناخواسته ۲۸ درصد است که ۴۰/۳ درصد آن حاملگی ناخواسته حقیقی و ۵۹/۷ درصد حاملگی ناخواسته کاذب بود. هر چه سن ازدواج پایین‌تر باشد، میزان حاملگی ناخواسته زیادتر است. هر چه سن مادر بالاتر می‌رود، ناخواسته بودن افزایش می‌یابد. شانس حاملگی ناخواسته در خانواده‌هایی که فرزند بیشتر دارند بیشتر است. در صورت داشتن حاملگی ناخواسته قبلی، شانس حاملگی ناخواسته بیشتر می‌گردد. بیشترین میزان حاملگی ناخواسته در مادران بیسواد دیده می‌شود.

نتیجه‌گیری و توصیه‌ها: نقش عدم استفاده از راههای پیش‌گیری از بارداری در بروز حاملگی ناخواسته، بارزتر از ضریب شکست روشهای پیشگیری از بارداری است. پیشنهاد می‌شود که سن ازدواج برای دختران بیش از ۲۰ سال باشد، استفاده از روشهای ضد بارداری بیشتر تشویق گردیده و نحوه استفاده صحیح از آنها به طور مرتب آموزش داده شود. واژگان کلیدی: حاملگی، حاملگی‌های ناخواسته، روشهای پیش‌گیری از بارداری، زنان باردار

* استادیار گروه کودکان، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان

** استادیار گروه زنان و زایمان، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان

*** استادیار گروه آمار حیاتی، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان